

Dario Fo Marcolfa

fraška v klasickém stylu

Dario Fo

Marcolfa

fraška v klasickém stylu

*Dle italského originálu vydaném v r. 1984 v Turíně do češtiny přeložil
Matteo Difumato v r. 2008*

Text je autorským dílem, které podléhá ochraně podle autorského zákona.

Užití tohoto díla je možné pouze formou dramaturgického studia pro potřeby inscenace díla.

Jakékoliv jiné užití, zejména rozmnožování nebo poskytování třetím osobám, podléhá sankcím dle § 152 trestního zákoníku.

V případě zájmu o provozování nebo jiné užití díla se zavazujete požádat o zprostředkování autorských práv k divadelnímu provozování díla Aura-Pont s.r.o.

Aura - Pont s.r.o.

Radlická 99, 150 00 Praha 5

IČ: 00174866, DIČ: CZ00174866

tel.: 251 554 938, fax: 251 550 207 korespondenční adresa:

Veslařský ostrov 62, 147 00 Praha 4 www.aura-pont.cz

Vydal Quadrom o. s. v r. 2012 jako e-knihu.

www.quadrom.mysteria.cz

ISBN 978-80-905290-3-8

Osoby:

Markýz trerátský (Třígrošák)

Marcolfa

Francesco

Princezna

Teresa

Giuseppe

Salón v jednom rozpadlém hradě. Obrazy se strhnutými plátny, rozcupovaná tapisérie. Mastné skvrny na zdi, stůl, židle, křeslo, z jehož čalounění vyčuhují péra, masivní skříň po jednom z boků a vzadu krb a dvoje dveře – jedny nalevo a druhé napravo. Všude prach, pavučiny a nepořádek.

Na počátku je na scéně Markýz trerátský, muž něco kolem čtyřicítky, nervózních gest a autoritativního hlasového projevu. Je v košili, ale s vycházkovým cylindrem na hlavě. Zrovna šmejdí po skříni, aby našel aspoň trochu vhodné sako, které by si mohl obléci.

Markýz (protřepává jedno sako, a to právě tak, že na něj padá houf vyklepaného prachu, který ho rozkašle) Ksa-kru! Ech.. uch.. (křičí) Marcolfo! Jaká špína! Marcolfo! Podívejme se, jestli odpoví.. Člověk může být nepořádnější, nedbalejší.. Jen to slovo: nedbalý.. Ale co říkám, nedbalý?; říkám.. ale co říkám? (pšiká) Hep-čí! Hep-uch.. Marcolfo!

Mezitím vchází zprava stará Marcolfa. Jde malými a tichými krůčky a ocitne se za markýzovými zády.

Marcolfa (nevýrazným hláskem, jakoby mluvila jen sama k sobě, odpoví) Jsem zde, pane markýzi.

Markýz (který si evidentně nevšiml její přítomnosti) Marcolfo, kde že to jsi?

Marcolfa (řve) Jsem tady!

Markýz (škusne sebou a ustoupí, přičemž bouchne do dveří od skříně, za nimiž stojí Marcolfa, a tak se do nich nechá zbrkle zavřít). Ale copak se děje? Tak chceš jít tady, nebo ne?

Marcolfa (ze skříně) Jenže když mi neotevřete.. jak sem můžu jít?

Markýz A kde teda jsi?

Marcolfa A kde chcete, abych byla? Jsem ve skříni. Jsem ve..

Markýz (zmateně) Ve skříni? (otevřít dveře) A tobě se zdá to místo vhodnější? Tvé místo je v kuchyni, ne ve skříni! Vystupovat, vystupovat!

Marcolfa (vychází s obtížemi, kýchá) Pane markýzi, byla jsem v kuchyni, pak jste mě volal, volal jste.. (opráší si ruce pod nosem markýze, který se znovu rozkašle)

Markýz Kšá! A to jsi jako prošla skříni? Odkdy vedou dveře z kuchyně tudy? Podívám se na to. (Odstrčí Marcolfu a sám vejde do skříně, odkud slyšíme jeho hlas) Marcolfo, jsi samá lež. Žádné dveře tady nejsou.

Zevnitř je slyšet ještě jeden hlas, chraptivý a podrážděný.

Hlas Francesca Špína sem, špína tam.. Dejte pozor, kam dáváte nohy!

Markýz Co se zase děje? (přitom se vymrští ze skříně)

Hlas Francesca Já to jsem, kdo se ptá, co se děje. Chtěl bych vidět, jak vám někdo jde naproti, zatímco vy byste si dával šlofíka. (Mezi šaty vylézá z úkrytu a tře si nos)

Markýz Ach tak, Francesco.. ty jsi také uvnitř.. *(otočen na Marcolfu)* Teď už rozumím. No tak, nestyd'te se! Vůbec vám to nesluší.. tedy ve skříni..

Marcolfa Já jsem mu taky říkala, že to stojí za houbelec. Však vy víte, jak je to s Francescem. Má své. Říká, že než aby ležel na seně, nebude spát nikde.

Markýz Nikde?

Francesco *(oprašuje si sako pod markýzovým nosem)* Samozřejmě! Do seníku si lehá zvěř, já jsem člověk.. svobodný člověk, a od chvíle, kdy mi věřitelé pana markýze zatrhli postel, mám právo spát alespoň ve skříni!

Markýz Skvěle, Francesco! Mluvme rovnou hlasitěji. Za chvíli se tě zřejmě budu muset ptát na povolení, abych mohl dovnitř do svého domu. Ale teď tady velíš ty: tak jen spi ve skříni! Vem si mé sako, to jediné dobré, které mi zůstane, vejdi a vyjdi panskými dveřmi s nůši podestýlky a všechno zašpiň! A jak pošpiníš, tebe nepošpiní!..

Marcolfa No tak, Francesco, pan markýz má pravdu. Měl by ses omluvit..

Francesco Tak ty se do mě taky pouštíš? Víte vůbec, o čem mluvím? O čem? Jak nejlépe někomu zanádat, nebo o tom, že jednoho dne všem přibouchnu dveře a odejdu.. *(udeří silou do dveří od skříně, a to tak, že oba dva zmizí v jejím vnitřku)*

Markýz Ty hulváte! Podvodníku! To mi zaplatíš! *(Francesco zmizí, jakmile je od vstupních dveří slyšet zvonění. Markýz se zdá být obezřetným)* Kdo to může být?

Marcolfa *(vyčuhuje mezi markýzovým oblečením)* Vsadím se, že to je to zvíře od Giuseppa, ten správce.. Jsou to dvě nebo tři hodiny, co přišel.. byl venku pro zdvořilost boží.. říkal, že až se ten ubožák vrátí..

Markýz Kdo je ubožák?

Marcolfa Ubožák jste vy.

Markýz Ach tak.. Marcolfo, co si to dovoluješ..

Marcolfa .. ten ubožák má zaplatit včas. Měli by mu rozbít tlamu..

Markýz *(suše)* Rozbít tlamu komu?..

Marcolfa *(ukazuje)* Tomu nebožákovi..

Markýz Marcolfo, jak si vůbec můžeš dovolit!..

Marcolfa Já si nedovoluji, to on si dovoluje.. A ani nechtějte vědět, co o něm říkali předtím..

Markýz Tak? Musí se mi omluvit na kolenou!

- Marcolfa Dobře, dobře. Teď mu jdu otevřít, aby vás mohl odprosit na kolenou...
Necháme ho..
- Markýz *(chytne ji za rameno)* Příliš to nepřehánějme. Na kolenou.. vlastně.. Není třeba být tak tvrdý na své podřízené..
- Marcolfa Tvrdý? Když je to přinutí vztáhnout ruce.. *(chystá se kýchnout, ale Markýz jí dá na nos svou ruku)*
- Markýz Vztáhnout ruce? To nedovolím. Nikdy nedovolím podobné srdečnosti správci, ani jemu, ani svým osmadvaceti věřitelům, kteří mě živí.. *(dá ruku pryč z nosu Marcolfy)*
- Marcolfa *(kýchne na tvář Markýzovu)* Dvacet devět, prosím, protože, ať už se vám to líbí nebo ne, patřím mezi ně také já.. Poněvadž je to již třicet šest měsíců, co jsem od vás neviděla ani drobák.
- Markýz Aby ses nezbláznila.. Ale teď běž otevřít než ten zběsilec rozrazí dveře.. a já zatím půjdu tady dovnitř a nehnu se *(vleze do skříně)*.. řekneš mu, že tady nejsem.. Zavři mě a hybaj otevřít.
- Marcolfa Tak mám otevřít nebo zavřít?
- Markýz *(vyleze ze skříně)* Otevři tady a zavři tam.. což znamená.. zavři tyhle a otevři támhle.. snaž se podle toho zařídit.. a porozumět tomu, co říkám.. *(zaleze opět do skříně)*.
- Marcolfa Ano, rozumím, jen na mě nekřičte..
- Markýz *(vyleze)* Kdo na tebe řve.. Tak bude to? *(zaleze)*
- Marcolfa Že na mě neřvete?
- Markýz *(ukáže se ze skříně a snaží se být klidný)* Ne, neřvu na tebe.
- Marcolfa Dobře tedy, když na mě neřvete.. *(prudce vrazí do dveří, které bouchnou Markýze přímo do tváře)*

Skříň se nebezpečně viklá, spolu s tím zaznívají výkřiky bolesti a nadávky.

- Markýz Au! Jau! Jauvajs! Marcolfo.. nebohá.. nemotorná.. zatracená.. zpropadená..
- Marcolfa To jsem věděla. Měla jsem přísahat.. *(přemísťuje se ke vstupním dveřím)* Říká: ne, ne, já neřvu.. a já snad ano? .. kdo tady řve?.. A pak: Marcolfo! *(napodobuje chraptivý hlas Markýze)* Nebohá.. zatracená.. zpropadená.. nemotorná.. Říká se snad nemotorná? Ne, neříká se nemotorná, říká se: motorná, říká se.. mo-tor-ná.. *(obrátil se znovu ke vstupním dveřím, odkud zní nepřetržitě zvonek)* Jduuu!.. Otravo jeden! *(Jakmile však otevře dveře, její způsoby se stanou uhlazenými)* Ach, odpusťte, paní, veličenstvo, princezno, výsosti.. *(nepřestává ustupujíc dávat poklonky)*

Vstoupí paní oblečena poněkud okázale, v peří a volánech, s tváří zakrytou závojem, který hned rozhrne, aby ukázala aristokratickou tvář.

Princezna Marcolfo, ach prosím vás! Nikdo se to nesmí dozvědět, jsem zde tajně. Jestli vyjde najevo něco o mém vztahu s tím ubožákem, tvého pána..

Marcolfa *(pobaveně se hihňá)* A co když..

Princezna A teď? Kde je?

Marcolfa Kdo, ten ubožák? Uklidněte se: je tady, ve skříni.

Princezna Ve skříni? A co tam dělá, ten potřeštěnec?

Marcolfa Je to tak, princezno. Ten ubožák je potřeštěný. *(Klepe na skříň)* Můžete? Pane ubožá.. pane markýzi, je tady vaše přítelkyně.

Markýz Kdo.. Jaká přítelkyně?..

Marcolfa Ne, není to milenka pana správce.. ale princezna.. *(to slovo dá podnět k hněvu)*.. Mohu ji nechat posadit?

Markýz Ale jistě, na co čekáš?

Marcolfa *(otevírá dveře od skříňě a nabádá Princeznu)* Posad'te se.. výsosti.

Markýz *(se ukáže)* Ale co se děje? Princezno, račte prominout.

Princezna Jak by ne! Co děláte tam uvnitř?

Markýz *(rozpačitě)* Vysvětlím vám to, princezno. *(Je znovu slyšet zvonění u vstupních dveří)*. To je nadělení, kdopak to může být?

Marcolfa Prosím pěkně, vyříd'te si to rychle. Tentokrát je to určitě Giuseppe.

Princezna Ach, můj bože.. jsem ztracena.. Jestli se o tom někdo dozví.. Kde se tu můžu schovat?

Markýz Jedině tady, princezno. *(Ukazuje na skříň)* Bezpečná skrýš. A ty, Marcolfo, běž se podívat, kdo to je.. hybaj!

Marcolfa Rozumím, už se hnu! *(vrazí do dveří od skříňě, které vymrští Princeznu za její zadnici dovnitř)*

Princezna Achichouvej!

Marcolfa Tak, a teď křičte. *(Počítá na prstech do tří jako před nějakým útokem a pak společně s Markýzem)*

Markýz Marcolfo, nebohá, nemotorná, zatracená..

Marcolfa *(sama)* Zpropadená.. *(Hlasitěji)* Zpropadená.. Pane markýzi, zapomněl jste zpropadená. *(Zvonek stále zvoní)*. Nejdřív na mě: „otevři“ .. pak zase: „zavři“ .. Já zavřu a on: ach, och, ech! *(Otevře dveře)*.

Objeví se slečna – snoubenka pana správce.

Teresa Co ti je, Marcolfo? Necítíš se dobře?

Marcolfa Já ne, to pan Markýz.

Teresa To mě mrzí. A kde je?

Marcolfa Ve skříni.

Teresa Ve skříni?

Marcolfa No, a co je na tom tak divného? Každý může být tam, kde je mu dobře, nebo ne? Ale především, má drahá Terezo, doporučovala bych ti rychle zmizet, protože je tady také slečna princezna a jestli tě najde, tak tě uškrtí.

Během tohoto rozhovoru Marcolfa zapaluje svíce, sledována Teresou.

Teresa Proč? Ona snad ví, že já a pan markýz..? Ale kde je princezna?

Marcolfa A kde snad podle vás má být? Ve skříni!

Teresa To je ale nestydatost, ve skříni!

Marcolfa No, nestydatost.. Jsou ostatně tak originální, všichni ti šlechticové a šlechtičny..

Teresa Možná originální, ale rozhodně ne pohodlné. Já například se svým Giuseppem.. rozhodně to není nic nebezpečného.

Marcolfa S Giuseppem je všechno nebezpečné! Byl tady před dvěma nebo třemi hodinami.. byl pryč pro zdvořilost boží..

Teresa Zjistil, že markýz a já.. Ach bože!

Marcolfa Ne, ne, můj bože, ještě ne. Prozatím je s ním na vázkách jen proto, že ho neplatí. Ale jestli se tady během chvilky octne a uvidí tě, tak.. *(Zvonek znovu zazvoní a tentokrát poměrně naléhavě)*. Už je tady, teď je to určitě on. To se zasmějeme.

Teresa Ne, prosím tě, teď se není čemu smát. Kde se můžu schovat? Pomož mi!

Marcolfa Do skříně! *(otevře skříň)* Pane markýzi, princezno – ruším? To je návštěv! Běž, Tereso, dovnitř! *(cpe ji dovnitř)*

Teresa Ruším, ale promiňte, právě přichází můj snoubenec.

Princezna *(vyjde ze skříně s šálkem od kávy v ruce, míchajíc bez sebe lžičkou v šálku)* To jsou teda trable.. Markýzi, budete mi to muset vysvětlit.

Markýz Vysvětlím vám to, princezno. *(křičí)* Marcolfo!

Marcolfa Srozuměno. *(uhodí prudce do dveří, které vymrští dovnitř Teresu).* A teď křič! *(čeká a počítá, ale nic se neděje).* Hmm, protentokrát se polepšil.. tak se mi to líbí.

Marcolfa dá výraznou ránu i do druhých dveří od skříně, za kterými se nachází Markýz – ani ho nenechá domluvit, když zaslechneme jeho řev.

Markýz Slone!

Marcolfa Slone? Přehnané! *(udělá nelibé gesto, poté se znovu otočí ke vstupním dveřím, od kterých je slyšet naléhavé vyzvánění, a z plných plic zařve)* Jduuu! *(promění se v milou)* Ach, drahý pane Giuseppe, tolik jsme vás čekali..

Giuseppe *(vstoupí vztekle)* Kde je ten..

Marcolfa Ubožák? Chtěla jsem říct, pan markýz?

Giuseppe Neříkej mi, že zase zmizel?.. Marcolfo, podívej se mi do očí!

Marcolfa *(vezme svíci a snaží se podívat do jeho očí jasně)* Hned se podívám.. Koukněte nahoru.. Je tam skvrna.. to je ale počasí..

Giuseppe A proč tě zajímají skvrny? Dobře mu tak - jestli zmizel, tak si na něho počkám - však se také musí vrátit! Víš co, sedni si, budeš mi dělat společnost! *(vezme si ze stolu noviny, které tam leží)*

Marcolfa Děkuji. Jste tak laskavý.. *(uchopí židli, na které byl usazen Giuseppe, a ten se natáhne na podlahu. Marcolfa posbírání noviny, a prohlíží si je sem a tam)* To jsou dnešní noviny? Chci vědět, jestli už vyšla čísla z vídeňské loterie. Po pravdě - neumím čísla číst, jenom počítat. Ukažte mi to, když jste studovaný, když už jste tady.. Počkejte - pěkně vás usadím. Je tu moc pěkné křeslo.. poslední, které zůstalo.. Sedával na něm chudáček starý dědeček pana markýze.. Tolik se mu líbilo, dědouškovi ubožátku.. Jak se mu to křeslo tolik líbilo.. teď se na nás dívá z.. Usad'te se.. je moc pohodlné..

Správoce vstane ze země pln bolesti a vezme si noviny. Sedne si na křeslo, ale to se pod ním rozcupuje na kousky.

Giuseppe Řekni mi, Marcolfo.. Proč tě tolik zajímá ta vídeňská loterie?

Marcolfa Udělala jsem takovou hloupost.. Koupila jsem si výherní los..

Giuseppe A jak víš, že to číslo na něm je výherní?

Marcolfa Když vám říkám, že to číslo vyhrává.. je to logické, když je to 358989..

Giuseppe *(pobaven se zasměje)* Jo, vždyť to je jasné, je to logické! Že to číslo zvítězí.. *(otevře noviny)* Musí to být nutně 358989.. *(Vypoulí zaraženě oči a rázem klesne na židli zrovna v okamžiku, kdy ho Marcolfa odsune a nechá ho spadnout na zem)* Bože, ach bože! *(drží se přední strany novin)* Titu.. to není mo.. jaký titulek!

Marcolfa Ano, je to tak. Tihle sedaví lidé spoléhají na mozek.. Na ty.. A chudák je zatím celý promrzlý.. Počkejte, donesu vám něco teplého, abyste se mohli.. trocha vzduchu vašemu žaludku neuškodí.. Přijdu hned. *(Odejde)*.

Giuseppe *(čte z novin)* Je to přesně 358989.. šílenství! Podívejme se, jak může takové štěstí přát nemotorné a zpropadené Marcolfě! Tisíc lir a to všechno najednou!.. Tisíc lir! Majetek, který by stačil na zakoupení celého Piemonte, Lombardie a Benátska! Co z toho bude mít, taková Marcolfa, z celé Lombardie a Benátska? *(V ten moment se objeví Francesco s velkou nůšou na zádech. Duposlechne si správce a pak se vplíží za jeho záda)* Jedině, že by.. no.. popravdě řečeno, není to.. má vlastně toho dětinského Francesca. Je to třicet let, co se zasnoubili, tihle dva, ale ten zbabělec se ji ani jednou nepokusil požádat o ruku. Jenže teď si ji, ten hlupáček, jistě rozhodne vzít. Šťastný to muž!.. *(Vytáhne tlustý doutník, dá si ho do pusy, ukousne špičku a hodí ji za záda – přímo do Francescoovy tváře; poté, zatímco stále mluví, přblíží doutník ke svícnu, který je na stole. Francesco mu ho odsune, když Giuseppe ztratí rovnováhu a spadne tím tváří na stůl. Francesco vezme doutník, zapálí ho a položí na stůl.)* To bych mohl být na jeho místě já, proč ne? Jsem zajisté lepší než ten Francesco!.. *(Giuseppe vstane a uvidí doutník na stole)* Á, tady je.. Proč bych nemohl být na místě toho imbecila já? *(Francesco otočí doutník)*. Jestli já nejsem mazanější.. *(Dá si do pusy doutník zapálenou stranou. Nadává, plive, mne si spálené rty, Francesco se směje a schová se za stůl)*. Sakra! Přece jen byl zapálený! Především jsem zapomněl na Teresu.. Kdyby ta se dozvěděla něco podobného, vyškrábala by mi oči!.. Ale co na tom! S takovým zázemím koupím tři sta očí! Co blábolím, třicet! Tři sta dvacet jedna očí, třicet nosů a dvacet uší!

Vstoupí Marcolfa s mísou vařící vody, z které stoupají oblaky páry, zůstává omráčena absurdními výroky Giuseppeho.

Marcolfa Ach, svatá Gertrudo! Dostal vrtochy z toho sezení! Rychle, pane Giuseppe, inhalujte páru.. Dýchejte, pane Giuseppe! *(Giuseppe odstrčí mísu, která se octne ve výši jeho zadnice)* To se má inhalovat hlavou.. jinak to ani nejde.. Pozor, pálí to!

Giuseppe *(důrazně a teatrálně vezme mísu, uloží ji na stůl a uchopí ruce Marcolfy, aby je políbil)*. Jé, děkuji Marcolfíno.. Jsi anděl!

Marcolfa Co že jsem?

Giuseppe Anděl.

Marcolfa Anděl?

Giuseppe Marcolfínečko, víš o tom, že jak se tak na tebe již dlouho dívám, jsi moc roztomilá?

Marcolfa Roztomilá? I z profilu?

Giuseppe *(pro sebe)* 358989 *(Nahlas)* Ano, i z profilu.

Marcolfa Děkuji, pane Giuseppe. Mimochodem, nedíval jste se, jestli vyšlo mé číslo v loterii?

Giuseppe Ne, Marcolfínko, ještě ne. Prosím tě, hlavně si nedělej iluze, je to pravděpodobnost jedna z miliónu, že vyjde zrovna tohle číslo.

Marcolfa Ne, to číslo vyhraje.

Giuseppe A propos, ukaž mi ten lístek. Kam jsi ho schovala? *(nabídne jí, aby si mu sedla na kolena)*

Marcolfa Ne.. to se nehodí, pane Giuseppe. Ne.. ne..

Giuseppe *(položí loket na stůl ve stejnou chvíli, kdy Francesco přiblíží na to samé místo mísu s vodou)* Sakra! *(jeho loket se ponoří do vařící vody)*

Marcolfa Co se vám děje?

Giuseppe *(vymrští se na nohy a Marcolfa se stejným způsobem svalí na zem)* Bože, jak to pálí!

Marcolfa *(chytne se za zadek)* Pálí?

Giuseppe Pálí.. pálí..

Marcolfa Vždyť už se z toho ani nekouří..

Giuseppe Ale pálí to stejně..

Marcolfa To bude jarem!

Giuseppe Přesto, andílku můj, řekni mi, kam si schovala ten lístek?

Marcolfa Můj vítězný lísteček.. schovala jsem ho na velmi bezpečné místo.. dala jsem ho tady *(vyzuje si střevíc, z kterého vyjme lístek)* Tak jsem si jistá, že ho neztratím.. a navíc mi slouží jako vložka.. Tady je!

Giuseppe *(v žertu)* Ty ničemnice!

Marcolfa Snad se jen tak neroztrhne..

Giuseppe *(vytrhne jí rychle lístek a čte)* Vídeňská loterie, číslo 358989.. Je to on. *(sedne si na židli v ten moment, kdy na ni Francesco dá mísu s vařící vodou).* Ááá!

Marcolfa Ale pane Giuseppe! Musíte to inhalovat hlavou, takto vám to nepůjde.

- Giuseppe Bože, to bolí! Už nemůžu. (*Francesco zatím uchopí lístek a prozkoumá ho, vrátí ho do rukou, poněvadž ho znepokojený Giuseppe hledá*) Ech, naštěstí, je tady! (*políbí ho a poté, když si uvědomí, že slouží jako vložka do bot Marcolfě, podívá se na její rozviklaný střevec*).
- Marcolfa Vráťte mi můj los? Víte, není vlastně k ničemu, ale říkala jsem vám, že slouží také jako vložka.
- Giuseppe To je ta nejkrásnější vložka, jakou jsem kdy viděl! Poslyš, proč mi ji nepůjčíš na pár dnů? Já mám taky jednu takovou botu, ve které se mi špatně chodí.. (*nalomí ji a hodí na zem*)
- Marcolfa (*vytrhne mu z rukou lístek*) To je mi moc líto, ale nemohu.. Víte, vložky jsou taková moc osobní věc.. Dám vám všechno, co chcete, ale vložku, tu ne. Moje maminka si to nepřaje.
- Giuseppe Všechno, co chci?
- Marcolfa Ano.
- Giuseppe Marcolfínko, podívej se mi do očí!
- Marcolfa Hned se podívám. (*uchopí svíci a přiblíží ji k oku Giuseppeho*) Máte tam smítka. To bude tím hrozným počasím.
- Giuseppe A co s tou svíčkou budeš ještě dělat? (*dá nohu do mísy s vodou*) Noha!
- Marcolfa Musíte inhalovat hlavou! Proč tomu stále nerozumíte?
- Giuseppe Dost, Marcolfo.. poslouvej mě.. Ty víš, z jakého důvodu jsem tady?
- Marcolfa Abyste rozbil tlamu panu markýzi, pokud vám hned nezaplátí.
- Giuseppe Ale, kdepak, Marcolfínečko, vůbec mě neznáš! Jsem zde, abych se tě zeptal.. zda by ses chtěla stát mou ženou.
- Marcolfa Maminko.. Manželkou?
- Giuseppe Manželkou.
- Marcolfa Maminko.. Manželkou, to znamená kostel, kněží, manželství.. děti?
- Giuseppe Ano.
- Marcolfa Babičko!
- Giuseppe Marcolfínečko.. podívej se mi do očí a řekni mi „ano“.
- Marcolfa Ano, ano.. (*zpívá*) Vezmeme se v dubnu mezi kvítky vlídnými od moře vanoucího..

Odejdou za zpěvu a tance. Francesco je předběhne a podkopne jim nohu. Mimo scénu je slyšet řev padajících. Francesco odchází a hihňá se.

- Markýz (vyjde ze skříně) Konečně už odešel ten.. Hepčí! (kýchá)
- Princezna (vyjde ze skříně rovněž společně s Teresou) A teď byste.. Hepčí!.. mi mohli dát vysvětlení k tomu nechutnému podvádění.
- Teresa He... Hepčí!.. tiše se slovíčky. (Nyní všichni tři dohromady hřmotně kýchají s patřičnými slovy jako „na zdraví“, „děkuji“, „prosím“) Kdo z nás je tady zostuzená a podvedená?
- Markýz Klid, prosím.. nemluvme páté přes deváté.. princezno.. Je mou povinností prozradit vám jedno opravdu delikátní tajemství..
- Princezna To není tajemství.. které chcete prozradit, markýzi - ví to všichni, že jste pronásledován věřiteli.
- Markýz Ne, nejsem nikým pronásledován.. je to klep, který jsem já sám dal rozhlásit právě proto, abych zamezil neustálému těkání dotěrných očí. Vždyť jsem se, princezno, přidal ke karbonářům!
- Princezna Ke karbo.. co?
- Markýz Nářům.. Karbonářům. Jsem vlastenec a spíše pronásledován policií.. To je důvod, proč jste mě našli ve skříní. Všichni vlastenci - ti méně, ti více, lezou do skříně.

Během tohoto dialogu se jeden po druhém otáčejí zády k publiku. Je možné si všimnout, že každý z nich má na oblečení pověšený příslušný znak.

- Princezna Vy?.. Vlastenec?.. A to se nestydíte?
- Markýz A proč bych se měl stydět?
- Teresa Slečna princezna má pravdu, měl byste se stydět, pokud je to tak..
- Princezna Zнала jsem vás nešťastného, plného dluhů, zavrženého chování a možno-li, také nesprávného, ovšem navíc ještě vlastenec!.. Jaké zklamání!
- Teresa Jistě, je to vážné.. Markýz, který se pouští proti tak skvělým lidem jako jsou Rakušané, katolickým, kteří jsou..
- Princezna Markýzi, naháníte mi hrůzu a soucit zároveň.. a pomyšlení.. s dovolením (odstaví Terezu, která se do toho plete) .. že jsem zde přišla horlivě, abych vám podala svou ruku. Ach, jak velkou chybu jsem udělala..
- Markýz Vaši ruku?.. Och, princezno, odpusťte mi, prosím vás, řekněte mi, co mám udělat, abych to napravil.. Vím, chybil jsem, ale musíte mě pochopit, byl jsem tak mladý a nezkušený.. nedávno.. Avšak vím, jak se ve vašich očích napravit.

Nechám se opět odvést k husarskému pluku maršála Radetzkého.. V téhle skříni je stále moje uniforma, kord, zabiju všechny garibaldýny, které jen budete chtít.. Ne, naopak, nechám se naverbovat v Římě do švýcarských gard. Uvidíte, jak pěkný budu mít oblek se žlutými a modrými liniemi a baret s perím.

Princezna Příliš pozdě, teď už ne.. Sbohem, sbohem navždy.. (*Vzdálí se, aniž by se zastavila, a ukáže kabátek zavěšený na zádech*).

Markýz Princezno.. můj kabát..

Teresa (*naladěna na stejnou vlnu ji následuje*) Je příliš pozdě.. sbohem, sbohem navždy.. (*ukáže rovněž na svůj kabátek*)

Markýz (*zklamaně*) Dvě saka.. Dobře mi tak.. Poslední naděje, která mi zůstala, abych se zachránil před katastrofou, před vězením.. nu, teď, jestli ne teď, jestli nezaplatím do konce měsíce, bude to skutečně konec.. ti jen tak nežertují.. Bože, na jakém dně jsem se to octnul.. (*chce se posadit na židli, která se pod jeho tíhou rozpadne, a s pádem se jeho nohy objeví ve vzduchu*).. pořád níž a níž..

Vstoupí Marcolfa a Giuseppe.

Marcolfa Tak vy už také, pane markýzi? Chudáčku!

Giuseppe Markýzi, dobrý den.. nakonec jsem vás našel..

Markýz (*zkroušeným hlasem*) Tak, Giuseppe, našel jsi mě a žádný strach; teď již neuniknu, zamávej se mnou, jak chceš.. klidně mě i zabij, když ti to udělá dobře..

Giuseppe (*pomáhá mu vstát na nohy*) Drahý markýzi, ale.. život je.. dnes je zázračný den.. svítí slunce.. ptáčci zpívají a vyzvánějí zvony..

Markýz (*stále zničenější*) Jo, k smrti..

Giuseppe Je svátek, svátek, pane markýzi, protože se žením.. pokud dovolíte, je to tak, Marcolfíno? (*obejme ji kolem pasu*)

Marcolfa (*cuká se a dělá pohyby jako mladička při své první lásce*) Ichí, Giuseppínečku.. znervózňujete mě, zneklidňujete..

Markýz (*posadí se na jedno z křesel, se zády nakloněnými k oběma a nevšímá si dění*) Jsi šťastný muž, Giuseppe! Moc ti to přeju. Teresa je výborné děvče, vcelku, a jsem si jist, že se zřejmě nezklameš.

Marcolfa (*roztomile*) Jenže Giuseppe si vůbec nebere Teresu.. Myslí jen na to, jak se udělat krásnou, není však ideální manželkou..

Markýz A kdo by tedy byl ideální manželkou?

Marcolfa Jak kdo by byl?.. Ideální žena jsem já!

Markýz Kdo?

Giuseppe Je to tak, skutečně – Marcolfa. Byl bych rád, kdyby mi dala své svolení si ji vzít.

Markýz *(chystá se omdlít, avšak Giuseppe ho podepře)* Giuseppe.. co se ti přihodilo.. jsi v pořádku?

Giuseppe Nikdy jsem se necítil lépe, pane markýzi.

Markýz Řekni mi pravdu.. *(K Marcolfě)* Co se mu stalo?

Marcolfa Že by se mu to vysedávání dostalo na mozek?

Giuseppe Ale houby vysedávání.. pane markýzi! Buďto mi dáte svolení, nebo si ho vezmu sám.. Vždyť Marcolfa je už dost stará, ne?

Marcolfa Pane markýzi, dejte mu svolení.. když mu ho nedáte, Giuseppe mě uloupí.

Markýz Ti ji uloupíš?

Giuseppe Tak.

Marcolfa A pak bude třeba vzít se ve spěchu a bez okolků.. zatímco bych se ráda vdala se vším všudy, se spoustou květin, v bílém..

Giuseppe V bílém?

Marcolfa Ano, v bílém, Giuseppínku.. v bílém.. Ještě jsem ti to neřekla, ale.. jsi moje první láska!

Markýz Ach tak.. v bílém.. to teda bude pěkné divadélko.. s květinami.. skoro v nose.. To bude k smíchu celý měsíc!

Giuseppe Může to být k smíchu třeba celý rok.. protože kdo se směje naposled, ten se směje nejlíp.. *(Opět ji chytí za pas)* Má drahá Marcolfíno.. vem si mě, jak chceš.. v bílém, v červeném, ve žlutém, v puntíkováném..

Marcolfa Ne, puntíky ne!

Markýz Jděte! Svatba v puntíkováném, to snad ne! *(všimne si, že Giuseppe má pouze jednu botu)*

Marcolfa Pane markýzi, teď bych s vaším svolením šla na chvíli do kuchyně.. abych se z toho pěkně vyplakala.. poněvadž v sobě cítím žal, který potlačuji.. cítím se.. A potom to musím také říci Francescovi.. kdoví, jestli ho to bude taky tak těšit, chudáka Francesca! Tak si umnul, že si mě musí vzít, chudáček! No, pane markýzi.. s dovolením.. Giuseppínečku?

Giuseppe Co je?

Marcolfa S dovolením.

Giuseppe Marcolfínečko!

Marcolfa Hm? (*Giuseppe jí vlepí polibek*) Je to pusa?

Giuseppe Ano.

Marcolfa Pro mě?

Giuseppe Tak!

Marcolfa Děkuji! Pane markýzi, jsem tak spokojená.. pane markýzi, jsem tak šťastná. (*Odejde s pláčem*).

Markýz Giuseppe, upozorňuji tě, že pokud je to nějaký žert.. zabiju tě jakože jsem Trerát.. (*Namíří na něj botou, kterou sebere ze země, jakoby to byla pistole*).

Giuseppe Neděláme si srandu, markýzi.

Markýz A co tak najednou? Trochu jsem se ujistil, buď klidný.

Giuseppe Nemějte strach, pane markýzi, není to žádná legrácka. Naopak, abych vám dokázal, jak závažné jsou moje úmysly, opravňuji vás k tomu nedodržet slib - pokud jde o mou osobu - v případě, že nedostanu svých závazků.

Markýz Chceš říct, že ti už nebudu muset doplatit dluh?

Giuseppe Přesně tak, a víte dobře, že na rozdíl od druhých, své slovo dodrším..

Markýz Bez narážek na přítomné, ano? Ať je to jak chce, znám tě od mala, Giuseppe.. a vím, že nejsi blázen.. Takže jestli ses rozhodl vzít si Marcolfu, musí k tomu být pádný důvod. Když je taková ropucha.. (*Namíří výhružně ukazováčkem*).

Giuseppe Není to žádná ropucha. (*Zadrží markýzův prst, jakoby to byl nějaký meč*).

Markýz Žába.

Giuseppe Žádná žába.

Markýz Pulec.

Giuseppe Žádný pulec.. (*Zahájí opravdový a osobitý duel, ve kterém šermují s ukazováčky*). Není pro to zvláštní důvod. Je to pouze proto, že mě chce Marcolfa za manžela.. pracuje jako mezek, jí jako..

- Markýz .. spí jako dudek a je hloupá jako slepice.. Ale ne, můj milý, to ti nesežeru – sám ses oklamal, když jsi řekl: kdo se směje naposled, ten se směje nejlíp.. čemu se budeš smát jako poslední?
- Giuseppe Myslete si, co chcete, pane markýzi.. *(udělá prudký pohyb a udeří markýze ve výši jeho vesty)* pro mě za mě.. *(vytáhne mu z vesty kapesní hodinky)* Ksakra, to už je jedenáct.. je třeba, abych zašel na obecní úřad a pak k faráři.. Omluvte mě, pane markýzi.. tak rád jsem vás opět viděl.. a děkuji za svolení.. Pozdravte mi moc mou snoubenku a.. brzy nashledanou!
- Markýz *(méně přesvědčivě)* Ano, ano, brzy na viděnou.. *(Giuseppe odejde. Markýz zůstane sám. Chce si znovu sednout na křeslo, ale když se rozpomene, sedne si na jiné poněkud opatrněji. Uvidí noviny, sebere je a zamýšlen jimi začne listovat)* .. Co je to za den.. ani ne za hodinu jsem ztratil snoubenku, přítelkyni, princeznu.. dvě saka.. a to ještě zřejmě není konec..
- Francesco *(sundává si klobouk)* Pane markýzi..
- Markýz Á, to jsi ty, Francesco.. Jen řekni.. Dozvěděl ses od Marcolfy, že..
- Francesco Ano, dozvěděl.. a přišel jsem vlastně, abych vám řekl.. že celkem vzato, jestli to udělá, chtěl bych odtud odejít..
- Markýz Vždyť jsem říkal, že to ještě neskončilo.. Promiň mi, ale kromě peněz, které ti nedám.. co ti chybí? .. postel? Není to snad pro takovou hloupost..
- Francesco Ne, ne, není to pro žádnou hloupost.. je to.. teď, když si Marcolfa bere pana Giuseppe.. proto tady nemohu být..
- Markýz Ale proč.. neříkej mi, že jsi žárlivý.. nenaříkáš jenom proto, že tě Marcolfa nenechá se svou svatbou v klidu?
- Francesco Podívejte, pane markýzi.. je to v podstatě proto.. můžu se zde najíst, napít, zakouřit si a někdy dokonce i vyspat.. jste tak dobrý, že si nikdy ničeho nevšimnete.. ani když vám kradu z úrody nebo mezi slípkami..
- Markýz Mezi slípkami?
- Francesco No.. spíš.. pod slípkami.. chtěl jsem říct vejce..
- Markýz Děkuji, že jsi mě správně odhadl, i když jako blbce..
- Francesco Jakého blbce? *(chytne ho za límec)*
- Markýz Co jsem ti udělal?
- Francesco Copak nevíte, že jste nějakou dobu sedával v míse s vařící vodou? Říkáte, že vás považují za blbce, avšak když se nechá pán okrádat tak jako vy, aniž by řekl „bú“, říká se tomu a říká se tomu, že pán je velkorysý..

Markýz Á, to jsem nevěděl.. Promiň mi, ale jak tyhle řeči souvisí s Marcolfou? Nebude to i v tomhle případě výraz velkorysosti?

Francesco Ach, ano, protože kdo hlásá velkorysost, je velkorysý, je to tak, pane markýzi?

Markýz Velkorysý?

Francesco Přesně tak, velkorysý.. Pokud vám teď například bodnu vidlemi do očí.. *(Jde naproti pro vidle a pak jimi zamává markýzi před očima).*

Markýz Jaj, klídek, copak ses zbláznil, Francesco?

Francesco Ne, já jsem myslel například.. Ale když nechcete.. Můžeme i bez toho.

Markýz Jo, jo, bez toho!

Francesco Tedy, jak jsem říkal, když já na vás s vidlemi, budete pak naříkat.

Markýz Ah, tak! Samozřejmě..

Francesco Takže.. jak vidíte, chtěl jsem říct, jste velkorysý v naříkání.. To by znamenalo, že pokud byste nenaříkal, nebyl byste velkorysý. Jasně, že?

Markýz Velmi jasné, ech.. Já ale říkám, co to má společného s Marcolfou? Co to s tím má, říkám já?

Francesco A já vám říkám, že to s tím má a basta! Teď, když už nemohu mít Marcolfu, řekněte mi pane markýzi, jak můžu naříkat? Když už nemám nikoho, pro koho bych mohl plakat?

Markýz Jak? A Marcolfa ti dávala do očí vidle?

Francesco Mnohem hůř, pane markýzi. Je vidět, že jste se nepokusil být Marcolfě milencem. Víte, jak je to únavné? V každém případě, přestože jsem se snažil být velkorysým, jak jsem říkal, to je důvod, proč chci odtud odejít: z místa, kde žije někdo, kdo mě pro mou velkorysost nechá naříkat!

Markýz Vy jste dneska všichni na hlavu! No tak dobře.. Běžte všichni pryč.. Běž i ty.. Moc dobře vím, že je zbytečné ti něco rozmlouvat.. Když sis vzal něco do hlavy!.. Přesto jsem se tě chtěl zeptat na jednu věc. Zdalipak víš, že má Marcolfa poněkud – i když to není pro mě – skryté půvaby?

Francesco Jaké půvaby máte na mysli?

Markýz Skryté.. prostě řečeno.. kvality velké důležitosti..

Francesco No, nevím.. Jestli myslíte to, že je nabručená a dotěrná a ještě k tomu zblázněná do loterií a dobré společnosti.. Víte vůbec, že pro to, aby si koupila lístek do vídeňské loterie, dala do zástavy celé své věno?

- Markýz Je opravdu blázen.. a to jsi jí nic neřekl?
- Francesco Že jsem jí nic neřekl? Řekl jsem. Ale bylo to, jako by ji posedl ďábel. „Je to výherní číslo“, vykřikovala, „358989 je číslo, co se vylosuje.. koupila jsem ho od jednoho hrbáče s třinácti pihami na nose.. uvidíš, jestli nevylosují 358989!“ Kdybyste viděl, jak o tom mluvila!
- Markýz *(pobaven, stále listuje novinami)* Hmm, hmm, bude velmi těžké najít jinou takovou, jako je Marcolfa.. *(vypoulí oči)* Cože? To není možné.. Říkal jsi 358989?
- Francesco Ano.. proč? .. Co není možné?
- Markýz *(ovládne se)* Jen, řekl jsem.. je naprostá hloupost myslet si, že.. zbláznit se kvůli.. spoléhat se na to, že vyjde tak hloupé číslo, jako je 358989.. není to snad hloupé číslo?
- Francesco Nu ano.. je to úplná hloupost.. Tak tedy, pane markýzi, budu si muset začít balit věci.. jak se říká..
- Markýz *(dívá se stále užasle do novin)* .. Ano, ano, dělej, jak myslíš.. jak se říká.. Kde je teď Marcolfa? Běž ji pohledat a řekni jí, aby sem přišla, že s ní potřebuji mluvit..
- Francesco Dobře, pane markýzi, už jdu.. *(Odejde)*
- Markýz Ach, milý Giuseppe.. teď už rozumím, proč tolik lásky.. chtěl sis tu starou vzít pro její penízky.. nemyslel's to s ní špatně.. ale teď ti ukázu, pro koho je ideální manželkou! Nejdřív řeknu Marcolfě, jak se věci mají.. kdoví, jak zareaguje.. Marcolfína.. jestli si ten hulvát myslí, že.. jestlipak jsem si zatím nevšiml, že by si chtěl užívat jako.. však uvidíme.. *(dívá se do novin)* tisíc.. tisíc lir!.. ne!.. to snad není pravda.. ale je.. je to pravda, je.. ó, ne.. ó, ne.. tady bude třeba utéct do ústraní.. z tohoto domu neutečou.. ani Marcolfa, ani tisíc lir.. i za cenu, že bych si ji měl vzít já.. Ovšem za dobrou cenu.. na druhou stranu, pokud jí o tom, že vyhrála, budu zpívat litanie, já vydělám zholu nic. A pokud budu zticha, vezme si ji ten Giuseppe.. je mladší, hezčí.. ne tak na mizině. Ledažeby neuspěl tak úplně v jiné věci.. *(jásá)* Ano, vojenská husarská uniforma!!! Která žena kdy odolala husarské uniformě? Ach, ach, drahý Giuseppe.. kdo se směje naposled, ten se směje nejlíp.. Kapitán Begoni markýzů Trerátských.. na koni.. tasící.. Šarže! *(napodobuje opravdový turnaj, pak otevře skříň a vejde do ní)*.
- Marcolfa *(za scénou)* Kde je pan markýz?
- Francesco V salónu.. tam tě čeká..
- Marcolfa *(vejde oblečena v bílém a závoji)* .. Pane markýzi.. poslal jste pro mě, abych přišla?.. Nikdo tady ale není.. pane markýzi. *(Zvoní dveře, jde otevřít; zastaví se před zrcadlem, nasadí vzhled velké dámy, rozdává pusinky, poklony a poletuje)*. To je určitě můj Giuseppe.. *(Chystá se otevřít)* Och, Giuseppe, mého srdce.. *(Otevře)*.

- Teresa *(vtrhne jako katapult)* .. Já ti dám Giuseppe tvého srdce.. hnusná, nestoudná zlodějko milenců, nejsi nic víc..
- Marcolfa *(mluví stále stylem oblažené nevěsty)* Och, svaté nebe.. co to slyší mé uši..
- Teresa Ted' tě nechám slyšet ještě něco dalšího.. A buď tak laskavá a svlékni si ty šaty, a to ještě před obřadem.. jestli nechceš, abych ti je strhla sama.. čarodějnice jedna..
- Marcolfa Žárlivost ti do tvých očí zasadila hněv.. Tereso.. zda-li jsem vinna, pokud ten skvělý mladík si vybral mne.. láska je slepá jako štěstěna..
- Teresa Přestaň tady hrát komedii. Marcolfo, mě neočaruješ.. Co's to mému Giuseppemu udělala? Co's mu udělala, ty šeredná čarodějko?
- Marcolfa *(ztratí klid a naráz zapomene svou úlohu nevěsty)* Ajaj.. Tereso.. chceš souboj? Komu říkáš čarodějnice ošklivá?
- Teresa Tobě.. Ty si myslíš, že nevím, že jsi ho očarovala? Viděla jsem ho přijít bez bot a celého spáleného.. Ty's mi ho očarovala, mého Giuseppa.. Takže teď mi ho pěkně uvedeš do původního stavu jako byl předtím, jinak.. *(zvedne ruku k hlavě Marcolfy, která neočekávaně ucukne, chytne ji za paži a ztratí rovnováhu a octne se usazená v míse s vařící vodou. Vydá křik).*
- Marcolfa Vezmi zpět, co jsi řekla, jinak..
- Teresa Ano, ano, беру zpět.. беру zpět všechno.. au au au..
- Marcolfa A teď zmiz. *(Teresa utíká a kňučí).* A už se neukazuj a jestli neposlechněš.. Ani nevěřím tomu, jak jsem se stala silnou.. *(Znovu se ubere před zrcadlo a upraví se)* Mě bude říkat čarodějka.. tak roztomilé bytosti, jako jsem já..
- V tuto chvíli se otevře skříň a vyjde Markýz oblečen jako husar s kožešinou čepicí, peřím a jezdeckými botami. Udělá několik kroků, jenže ostruhy se do sebe zapletou, což ho nutí k zvláštním skokům a svíjení, aby se vůbec přemístil.*
- Markýz *(překvapeně)* Marcolfo!.. *(Ovládne se)* Moc vám to v bílém sluší.. paní! *(čepice mu spadne až k bradě).*
- Marcolfa *(překvapena po svém jeho zvláštním oblečení)* Och.. co znamená být takto oblečen?
- Markýz Nelíbím se vám snad?
- Marcolfa Líbíte se mi, ano. Vypadáte jako kapitán Fracassa.. Ale proč mi vykáte?
- Markýz Protože už nejste v mých službách.. od té doby, co jste se rozhodla opustit tento dům, abyste se stala nevěstou pana Giuseppe..
- Marcolfa Jestli je to proto, můžu tu zůstat.. snad alespoň na poloviční úvazek.. Ale proč jste si na sebe oblékl celou tu výstroj? Vypukla snad válka?..

Markýz Ano, ale v mém srdci.. Nemohu již dále žít v tomto domě, drahá Marcolfo.. dovolíte mi, abych vám říkal vaším dívčím jménem, že?

Vstoupí Francesco.

Francesco Tak, a znovu tady.. (*schová se za nábytek*)

Marcolfa No tak, nechte toho.. A proč vlastně říkáte, že nemůžete dále žít v..

Markýz Je to tak, řekla jste to správně.. nemohu již déle žít.. proč jsem se nechal znovu naverbovat k husarům pana císaře.. doufaje, že najdu svůj klid v boji.. svůj klid ve smrti.. (*dá si pozor, ale ostruhy se znovu překříží a zůstane zkrocený jako ťulpas*).

Francesco se skryje za nůši a z jejího poklopu si udělá hlavičku.

Marcolfa Ó, chudáčku, pane markýzi.. to všechno pro něco málo třicet dluhů, které máte na svědomí.. to si ale nesmíte tak brát.. uvidíte, že se vše napraví..

Markýz (*škubnutím se osvobodí ze zaháknutých ostruh, jeho úsilí ho však dostane na kolena*)
Ne, má milá Marcolfo.. pro věci tak mrzké to nechci skončit.. ale z nešťastné lásky..

Marcolfa Ó!.. přehnané.. a to vás k tomu dohnala princezna? A proč se honíte.. pardon.. proč se za ní honíte.. je přec tolik žen..

Markýz Ano, je jich hodně.. ale Marcolfa je jen jedna.. (*uchopí ji za ruku a políbí ji*).

Marcolfa ucukne a Markýz zabržděný jezdeckými botami se opře o nůši, která se mu ale vymkne z rukou a skončí mu na břiše.

Marcolfa Ale, pane markýzi.. co se vám děje?

Markýz (*přiblíží se k ní po kolenou, aniž by ztratil vojenské držení těla*) Copak vy jste ještě nepochopila, že jsem blázen do vás.. (*sedne si na ostruhy a vydá bolestný výkřik*). Že jsem byl stále zamilován do vás.. už od chvíle, kdy jste vstoupila do mých služeb.. (*Francesco vezme hrábě a pomůže mu znovu vstát*). A že mou zdvořilost, kterou jsem k ostatním ženám předstíral, včetně princezny.. jsem prokazoval jen proto, abych ve vás vzbudil žárlivost.. poněvadž vy byste si mých vzdechů povšimla.. kdežto.. krutých! Nikdy byste mi nevěnovala úsměv.. jediný výraz lásky! Jenže já stále doufal.. v naději, že byste se k tomu snížila. A nyní mě opouštíte.. (*Francesco unaven podpíráním ho nechá znovu spadnout a schová se*). Ach, opustila jste mě.. pro jiného, mladšího, bohatšího než jsem já – co mi z mého života ještě zbývá?

Ze zadu vystoupí Giuseppe, který je nedůvěřivě přítomen scéně.

Marcolfa (*ohromeně*) .. Ach, pane markýzi.. moc mi promiňte.. ale já.. že jsem si toho doopravdy nevšimla, přece, tedy.. ani za mák jsem pro tu nechutnost neudělala.. odpusťte mi.. (*Pomáhá mu opět vstát*).

- Markýz UŽ jsem ti odpustil.. jen mi řekni, přec.. mohu ještě doufat? Řekni mi, že si toho muže nevezmeš.. že chceš být má.. má žena.. markýza Marcolfa trerátská..
- Marcolfa Markýza Marcolfa.. ó.. motá se mi hlava.. jaký den.. už to nezvládnou.. *(přestane pomáhat markýzi, který odkázán na svůj osud opět hlučně upadne)*.
- Markýz Aj.. Marcolfo, prosím vás, řekněte mi ano.. jinak toho muže zabiji *(S námahou vstane a pokouší se bezvýsledně vytasit kord)*.
- Giuseppe *(jde kupředu před Markýze)* No tak dobře, pane markýzi.. zabijte mě.. no tak, na co čekáte?
- Marcolfa Ó, ne, můj bože.. Pomoc, pomoc.. zabijí se.. zabijí se kvůli mně.. pomoc!.. *(Jde dozadu a zmizí vlevo)*.
- Markýz Á, jak se zdá, zmizel jsi.. Jak vidíš, tak jsem se do Marcolfy zamiloval také já.. nebo lépe řečeno do lístku z vídeňské loterie.. Ach, no, kdo se směje naposled, ten se směje nejlíp.. to jsi říkal ty, ne?
- Giuseppe *(všimne si novin)* .. Teď už rozumím.. také vy jste si četl v novinách.. No tak dobře.. I když jste se na to pořádně vyparádil, velmi by mě zajímalo, pane markýzi, koho z nás dvou si vybere..
- Markýz Nech své srdce na pokoji, Giuseppe.. protože už to vím.. budu to já, kdo zvítězí..
- Giuseppe Je mi líto, ale nebude zde žádného vítěze, protože jsem to Marcolfě všechno prozradil..
- Markýz *(vytasí s námahou šavli)* Ty hulváte.. Už nepromluvíš nebo tě zabiju! Braň se.. a pros..
- Giuseppe *(vezme do rukou deštník, který Marcolfa zapoměla u krbu)* .. Bude lépe, když začnete prosit vy.. *(Udeří sekem do markýzovy čepice, která mu spadne k očím, čímž mu znemožní vidět)*
- Markýz Padouchu.. pomoc.. nic nevidím!
- Giuseppe A teď vás nabodnu na rožeň jako krocana! *(Nestačí udělat ani krok, když mu Francesco uštedří jednu naplno do hlavy. Chvěje se strachy)*.
- Markýz *(mezitím se mu podařilo vstát a spravit si čepici)* To mi zaplatíš!

Ti dva proti sobě překříží své zbraně a snaží se přitom zakrýt se nůsí, čímž se nůše octne v jakémsi podivném pohybu tance, a občas se objeví Francesco, aby někomu z nich nadělil ránu palicí. Poté, postupně, je nabádá k tomu, aby se přiblížili ke skříni – otevře dvířka, nechá je tam ostoupit a zavře je. Zevnitř je slyšet velký povyk, pak se dveře pootevřou, vyjde Markýz, který dostane uštedřenu ránu palicí do své čepice a jak dlouhý, tak široký se natáhne. Vyjde také Giuseppe, který se chce na ubohého Markýze vrhnout, ale přijde mu do cesty nůše... udělá hlavičku a neočekávaně obdrží další ránu.

Francesco Promiňte, ale dělám to pro vaše dobro..

Mezitím se objevila Marcolfa.

Marcolfa Výborně, Francesco. Kdybys tu nebyl, v tuhle hodinu bych se stala vdovou, ještě než bych se vdala.

Francesco Čí vdovou? Tihle si tě vůbec nemají brát.

Marcolfa Jak to, že ne? A kdo si mě teda vezme?

Francesco Tvůj snoubenec, ne? A kdo je tvůj snoubenec?.. Jsem to já, ať nám to dosvědčí!

Marcolfa Aj, Francesco.. očarovala jsem také tebe.. Teď už mi vlastně nikdo nemůže odolat.. Panenko Maria! Nahání mi to hrůzu. Co se bude dít?

Giuseppe *(znovu se vzpamatuje a snaží se s potížemi opět vstát)* Já ti řeknu, co tě čeká, Marcolfo.. Stane se..

Francesco ho nenechá pokračovat, vrazí mu další ránu, která ho znovu položí.

Francesco Ticho, ty.. kdo se tě na něco ptal? Musím mluvit s panem markýzem.. Pane markýzi..

Markýz neodpovídá. Francesco mu tedy udělí další ránu, která s ním šubne.

Markýz No, co je? Klepali jste?

Marcolfa Pane markýzi, to je Francesco, potřebuje s vámi mluvit..

Markýz *(omámeně)* Řekni mu, ať se zastaví později.. Teď nemám čas, necítím se příliš dobře.. *(pokusí se opět rozejít)*

Francesco *(vlepi mu další úder, který ho úplně vzbudí)* No tak, už mě slyšíte?

Markýz Ano, ano, slyším tě..

Francesco Takže, pokud dovolíte, rád bych si vzal Marcolfu, protože jsem srozuměl, že..

Markýz Také ty?.. Ale od koho to víš?

Francesco Jak, od koho to vím.. Víím to od sebe. Přemýšlel jsem nad tím a řekl jsem si, že..

Giuseppe Ale proč bych já nemohl sezobat všechny ty pěkné penízky?

Francesco se mu chystá nadělit další ránu, ale tentokrát Giuseppe hbitě zmizí.

Marcolfa Penízky?..

- Markýz No ano, milá Marcolfo.. penízky.. protože.. a teď ti to již řekneme, že vše, co se stalo, se stalo jen díky tomu výhernímu losu z vídeňské loterie.. pokud to nevíš, ten lístek opravdu vyhrává.. a má cenu krásných tisíc lir..
- Marcolfa Jenže já jsem to už věděla, že je vítězný.. buďte v klidu, protože mi museli dát na výměnu tyhle krásné bílé šaty s růžičkami..
- Giuseppe Cože? Ty jsi vyměnila lístek..
- Markýz a Giuseppe *(současně)* Tisíc lir.. za tyhle bílé šaty?
- Marcolfa Ano, ale jsou to moc pěkné šaty. Jsou to vlastně ty nejhezčí šaty, jaké jsem kdy měla..
- Markýz a Giuseppe *(svalí se na křeslo, jeden na klín druhému, a pokračují v zoufalém pláči)* Za to, za co by si pořídila dohromady celou Lombardii a Benátsko.. A my nešťastníci jsme si ji chtěli vzít..
- Marcolfa *(stále nepochopila)* Škoda, že si vás nemůžu vzít všechny tři. A pak, abych řekla pravdu, dala bych přednost Francescovi. Vždycky jsem ho upřednostňovala, už jenom proto, že se mě na to zeptal první. Přisahám, že bych se ho nikdy nenechala prosit o přízeň.
- Giuseppe *(vyškubne zuřivě noviny, v jejichž jednom určitém místě objeví v rohu údaj)* Moment! Ale tyhle noviny nejsou dnešní!
- Markýz Jak, nejsou dnešní? Dnes, pokud se nemýlím, máme 24. května.
- Giuseppe Ano, 24. května 1848, ale tyhle jsou z roku 1847, což znamená, z loňska.
- Markýz Ukaž mi to.. je to tak! 24. května 1847! To jsme se teda pěkně spletli! Ach, ach, ještě že tak! A my jsme tak zoufali.. To je snad ten největší výsměch století!
- Giuseppe Když na to pomyslím, oblévá mě studený pot.. Mimochodem, jak se tady dostaly ty noviny?
- Francesco Dal jsem je tady schválně!
- Markýz Schválně?
- Francesco Tak. Byl jsem si jistý, že se vás Marcolfa zeptá na tažená čísla.. a že jednou přesvědčení o jejím vítězství ze sebe budete dělat hejsky..
- Giuseppe Jak? Jak? To všechno jsi narafičil jen proto, aby sis z nás vystřelil?
- Marcolfa A taky ze mě.. Ale proč?
- Francesco Abych vám dal lekci. Všichni tři jste si zasloužili pořádnou lekci.. Vy, pane markýzi, který jste až doposud, dovoluňte mi to tak říci, nedělal nic jiného než že jste žil jako pitoma, dělal jste dluhy, vyprávěl tlachy a měnil kabáty pokaždé,

jak se vám to hodilo, stále připraven snížit se k tomu nejhoršímu před někým, kdo zvyšoval hlas jako Giuseppe.. to také vy si zasluhujete lekci, zaprvé: poněvadž prokazujete zpupnost zrovna když se vám to hodí s těmi, se kterými se sázíte, zadruhé: protože jste držgrešle, vydřiduch a lichvář, zloděj peněz a, abych to zakončil, narařičil jsem tuhle hříčku také na svou milou Marcolfu, protože také ona byla uchváčena touhle zpropadenou mánií, že jednou nastane soudný "dobrý den", dobré číslo, příznivý osud a hodně štěstí!.. A poněvadž si nyní uvědomuješ, že co umírá poslední, je naděje.. jak otrocké! A já jako svobodný člověk si chci vzít ženu, která nehraje loterii!

- Markýz Darebo! Jak si dovoluješ nás urážet a kázat nám tady do morálky.. Ty špíno!
- Francesco *(znovu uchopí hůl)* Člověk svobodný, prosím!
- Markýz Dobře, ano, jako bych to neřekl. Špinavý člověk svobodný, pardon! Svobodný, prosím.
- Giuseppe Promiň mi jednu věc, Francesco. Viděl jsem ten lístek a vůbec se mi nezdál falešný.
- Francesco Však vůbec nebyl falešný, byl pravý. Potkal jsem se v zemi s jedním hrbáčem, který prodává losy, a který, jen tak náhodou, měl jeden s úplně totožným číslem, které vloni vyhrálo. To bylo přesně to spojení, které mi vnuklo do hlavy ten nápad.. A tak jsem toho hrbáče poslal k Marcolfě, aby jí ho prodal.
- Marcolfa Aha, tak proto mi tvrdil, že vyhrává.. Byl vítězný, ale z minulého roku! A teď myslím také na toho kupce, kterému jsem dala na výměnu ten los za sváteční šaty! Obelstili jsme také jej!
- Francesco Ne, protože také toho jsem k tobě poslal já.. Jsou to šaty, které už jsem zaplatil.. Tolik na tom pravdy, že mi ho vydal zpět. Ten lístek je tady!
- Marcolfa Ty's mi je zaplatil? Och, děkuji, Francesco, jsi ten nejlepší ženich na světě..
- Francesco To neděkuj mně, ale panu markýzi. Zaplatil jsem mu totiž deseti slepicemi, třemi husami a šesti králíky..
- Markýz Z mého chovu?.. Zloději zatracená!
- Francesco Ej! Opatrně se slovy.. Chov je váš, ale o vejce, která se musela vysedět, jsem se staral já!
- Markýz I o ty králíčí?
- Francesco Ne, králíci jsou z chovu Giuseppova, ale jak se zdá, chtěli být snězeni raději mými ústy, držel jsem je při životě. Pohostinnost je svatá!
- Giuseppe Ach, teď už vím, kde jim byl konec.. Ale já tě.. přetrhnu.

- Francesco *(znovu pozvedne hůl)* Ej, klídek! Nezačínáme s tím, abychom omezovali také svobodu králičí!
- Teresa *(vejde s velkou puškou v ruce)* Přestaňte všichni.. A ty, Marcolfo, drž se stranou, nebo ti něco řeknu..
- Giuseppe *(vstane najednou z křesla a na Markýzovu zlost překračuje sem a tam)* .. Tereso.. Teresičko moje.. zastav.. nestřílej.. Stalo se to všechno v pomatení smyslů.. promiň mi to.. ale teď jsem již vyléčen..
- Teresa Ach, vždyť jsem říkala, že to byly způlky kouzla a čáry.. Och, můj Giuseppe! Ale ty, Marcolfo, mi to zaplatíš.. takový pěkný výstřel nikoho z židle nezvedne..
- Marcolfa Tereso, ne.. zničíš mi celé mé sváteční šaty.. Pokud mě přesto chceš zastřelit, počkej aspoň než vstanu..
- Giuseppe Nech být, Terezko moje.. A potom, pokud by tě zavřeli do vězení, jak bych si tě mohl vzít? Odpusť jí.
- Teresa Vzít si mě? Ty si mě opravdu chceš vzít? Ne, to není pravda.. Říkáš to, abys zachránil tu.. Ale já ji zastřelím..
- Marcolfa *(suše se soléka ze svatebního)* Tak už se teda rozhodni!
- Giuseppe *(vytahuje listiny)* Podívej, to jsou svatební listiny, nechal jsem je záměrně vyhotovit na radnici..
- Teresa *(obejme Giuseppa a udělá zvláštní pohyb s puškou, čímž se ozve hřmotná rána, která zasáhne ubohého Markýze)* Och.. Giuseppe..
- Markýz *(vymrští se jako pružina a mrská sebou sem a tam jak posedlý ďáblem)* Achichouvej, jauvajsau! *(začne tanec typu flamenco, poté s sebou padne na zem a zaduní)*
- Princezna *(vyjde a zoufale přihlíží scéně)* Markýzi!.. Ach můj hrdino!.. zabili vás.. A to všechno mojí vinou.. Odpusťte.. *(plačíc se vrhne na nešťastníka a obejmě ho)* ..Já nešťastnice se nechala zaslepit láskou.. a přiměla jsem vás k zoufalému gestu, toť příčina takového žalu.. Ó zázračný muži, jež ses nechal přimět vyzradit tu věc.. ideál.. aby sis oblékl vojenskou uniformu.. zasluchuješ si potrestání zrazeného vlastence.. Né, neumírej! Snažně vás prosím! Chci být vaší poníženou nevěstou.. vaší otrokyní.. vaše bude duše má.. všechno bytí mé..
- Marcolfa *(tenkým hláskem)* A také vaše jmění?
- Princezna Ano.
- Markýz *(ihned se vzpamatuje)* Dobře, tedy.. budu žít.. *(Obejme Princeznu)* Děkuji.. navrátila jste mi život.. *(Obejme Teresu)* Děkuji, že jste mě zastřelila.. *(obejme ji)* a tobě, Marcolfo, co mohu říci.. dlužím ti mnoho.. *(obejme ji)* .. chci, abys zůstala.. se svým Francescem.. s tvým manželem.. pořád se mnou.. Marcolfíno

krásná.. uspořádáme skvělou svatební hostinu.. a tyhle.. *(ukáže na ostruhy a zejména na špičatá kolečka)* budou sloužit jako kráječ na nudle.. na tolik nudlí!

Marcolfa *(dojatá až k slzám)* Och, děkuji, pane markýzi..

Francesco Děkuji, avšak spíše bych odtud odešel.. Moc by se mi líbilo mít svůj vlastní dům, snad i s malou farmou..

Marcolfa Och, ano, Francesco.. Náš dům.. bylo by to moc pěkné! Zajisté by to chtělo spoustu peněz.. Ale kdoví, snad s trochou štěstí.. když nám prozřetelnost pomůže..

Francesco Marcolfo, začneme znovu s prozřetelností a štěstí.. Ať už porozumět chceš nebo ne, víš, za co stojí všechny ty tlachy! Štěstěna neexistuje! *(Jakmile to řekne, rozcupuje loterijní lístek na dva kousky)*

Markýz a Giuseppe posbírají každý jeden kousek a nechají je vlát ve vzduchu jako konfety.

Kamelot *(vstupuje)* Noviny! Vytažení čísel z vídeňské loterie! Senzace! Poprvé v historii je výherní číslo úplně to stejné jako minulý rok!

Všichni sborem 358989?

Kamelot *(překvapen)* Ano, 358989, ale jak to víte?

Markýz, Giuseppe a Francesco se zklamaně dívají na roztrhané lístky ve vzduchu.

Giuseppe Ne.. ne, já se zabiju.. *(uchopí pušku a namíří si ji na hrdlo)*

Teresa mu ji odsune, stranou ho uhodí tak, že je Markýz podruhé udeřen do zadní části svého těla. Teď se otočí jako omámený. Pohazuje hlavou, tentokrát už plně rezignovaně, s výrazem naprostého odevzdání.